

fuldkommen frivillig Sag. Ja, man kunde snarere fristes til at udtale en Forundring over, at Arvefæsterne, som dog maatte kende til det gamle Vederlag af 4 Mark, overhovedet lod sig bevæge til at indgaa paa Vederlaget af 1 Td. Havre pr. Td. Hartkorn! Dernæst maa det fremhæves, at de mindelige Foreningers dyre Vederlag dog nærmest kun ere blevne en Byrde for de Arvefæstere, som personlig deltog i Aflysningsoverenskomsterne — og disse Arvefæstere ere ifølge Andragernes egne Oplysninger nu alle døde¹⁰⁾. Med Hensyn til alle nulevende Arvefæstere kan det vistnok som almindelig Regel siges, at *Afgiftsbyrden er udlignet ved Overtagelsen af Ejendommene*.

Herefter synes der heller ikke at være tilstrækkelig Grund til at imødekomme Andragernes subsidiære Ønske. Det højeste, Andragerne kunne have Krav paa at opnå, er formentlig en Adgang til at fjærne den forhaandenværende Ulighed i Afgifterne gennem en *Udbetaling af disses kapitaliserede Værdi*. Dette vilde ogsaa være i *Overensstemmelse med Lovgivningsmagtens eget tidligere Stændpunkt til Sagen*, for hvilket Loven af 25. Marts 1871 er et tydeligt Udtryk. Under den vidtløftige Behandling af denne Lov blev Høoveriets Historie i store Træk bragt paa Bane¹¹⁾; det ubillige i Afgifternes ulige Størrelse — hvilken Ubillighed var større den Gang end nu, jfr. ovenfor — blev betonet. Men Loven gav *ingen Regler om Nedsættelse* af de forskellige Vederlag til Brug ved Kapitaliseringen; det eneste Hensyn, Loven tog til disse Høoverivederlag, var en Adgang til at udbetale den aarlige Ydelses 25-dobbelte Beløb i 4 pCts rentebærende Statsobligationer, jfr. ovenfor. Herved stilles de Høoverivederlag, der svarede i Havre, gunstigere end anden Afgift i Korn og behandledes lige med alle Pengeafgifter; men paa den anden Side blev alle Arter af Høoverivederlag undergivne den samme Regel. Der foreligger imidlertid intet oplyst om, hvorvidt Arvefæsterne eventuelt kunde ønske en saadan ny Adgang til Aflysning af Høoverivederlagene.

Men naar dette Andragende saaledes maa afslaa, er dermed ogsaa Besvarelsen af *det i Indledningen under 2) nævnte Andragende* givet, idet dette er baseret paa, at der gives dem, der ikke have afløst Høoverivederlaget, Nedsættelse i dette.

I Forbindelse med foranstaaende Udvikling om *Høoverivederlagenes Retsgyldighed* bliver Spørgsmaalet om *Vederlagenes Fordeling* i Tilfælde af udstykkede Parcellers Bortsalg fra Gaardene at undersøge. I Modsætning til alle andre Jordebogsafgifter under Frederiksborg og Kronborg Distrikter, ere Høoverivederlagene som Hovedregel ikke blevne fordelt ved Udstykning af Gaardparceller, men vedblevne at hæfte paa Hovedparcellen med det fulde Beløb; denne Regel søger sin Oprindelse fra de oprindelige Arvefæsteskeders Artikel 5, jfr. herved ovenfor¹²⁾. Reglen har imidlertid sine Mangler. Medens det oprindelig skyldtes et klart Hensigtsmæssighedshensyn, at Staten ikke vilde holde sig til andre end Hovedparcellisten for alt det Naturalhovert, som ifølge Skødet skulde præsteres af den hele Gaard, er det derimod for Hovedparcellisten blevet med Tiden mere og mere uhensigtsmæssigt, at han først skal levere Jordebogskassen det hele Vederlag og derefter søge Regres hos Parcellisterne for de Andele af Vederlaget, som rettelig maatte paahvile dem. Der synes fremdeles at kunne opstaa et vist Misforhold derved, at Hovedparcellen selv efter nok saa mange Udstykninger vedblivende maa hæfte for hele Vederlaget, som dog oprindeligt paahvilede den langt større Gaard. Under Hensyn til disse Mangler har Finansministeriet ogsaa tidligere været betænkt paa at søge en Forandring i det bestaaende Forhold gennemført. I 1878 undersøgtes Sagen. Ministeriet brevvekslede med det daværende „Generaldecesorat for det indirekte Skattevæsen“ om Forholdene og udtalte, at man var tilbøjelig til at søge disse ændrede paa en nærmere motiveret Maade. Generaldecesoratet *fraraadede* imidlertid den paatænkte Ordning under Hensyn til de dermed forbundne Vanskeligheder. Naar Fordelingen

¹⁰⁾ Dog lever ifølge de nævnte Oplysninger endnu en enkelt — navngiven — Arvefæster; men denne kan dog ikke komme i Betragtning, da det ogsaa oplyses, at han har trukket sig tilbage fra Gaarden som Partikulier.

¹¹⁾ Se f. Eks. Folketingstidende 1870—71, Sp. 1002—12, 6723—28; Landstingstidende 1870—71, Sp. 2018, 3112—19 m. v.

¹²⁾ Ifølge et i Folketinget i afvigte Rigsdagssamling fremsat Ønske bliver Spørgsmaalet om Høoverivederlagenes Fordeling at inddrage under nærværende Afhandling. Naar det af de vedkommende Udtalelser fremgik, at man i Tinget antog, at Jordebogsafgifterne som Helhed ikke forvaltes, beror dette paa en Fejltagelse, jfr. ovenfor i Teksten.